

פנקס החייל המזויף על שם "אדולף שוברט"
(באדיבות מוזאון הלוחם היהודי במלחמת העולם השנייה)

שוברט בעורף האויב

מלחמתו של אריה שי מאחורי קווי הנאצים

תמר פוקס

שהופתעו משליטתו המושלמת של הקצין הבריטי בלשון הגרמנית, סיפר בק שגדל ולמד בגרמניה; זאת ועוד, במהלך שירותו בצפון אפריקה נפל בשבי הגרמנים בגאזאלה שבלוב, אך עלה בידו להימלט, ובזכות מדים שהשיג של "הקורפוס האפריקני" (הקורפוס הגרמני שלחם בצפון אפריקה) והודות לשליטתו בשפה הגרמנית, הצליח לחצות את הקווים ולהגיע לאזור שבשליטת הבריטים.

לאחר בריחתו מהשבי החליט בק להקים יחידת חבלה סודית, שלוחמיה יהיו ילידי גרמניה בעלי אוריינטציה אנטי-נאצית, על מנת שיפעלו מאחורי הקווים כשהם מתחזים לחיילי "הקורפוס האפריקני" וישבשו את פעילות הצבא הגרמני. שייניק נרתם לאתגר והצטרף ליחידה שהוקמה בחשאי באותו הלילה ונקראה "היחידה הגרמנית". ביחידה החדשה שירתו כמה עשרות חיילים, רובם יהודים ארץ-ישראלים ומתנדבים מהצבא הצ'כי החופשי. בן לילה הפך אריה שייניק לרב"ט אדולף שוברט, והוא וחבריו הפכו חיילים גרמנים לכל דבר: הם לבשו את מדי "הקורפוס האפריקני", האימונים התנהלו בגרמנית ולפי שיטות הוורמאכט, ואף כלי הנשק היו גרמניים. כדי לרכוש שליטה בהווי של חיילי "הקורפוס האפריקני" צורפו אליהם שני חיילים גרמנים, שנפלו בשבי הבריטים והסכימו לאמן את החיילים המתחזים: לוטננט ולטר אסנר וגרפרייטר היינריך ברוקנר.

מבצע נועז בעורף האויב – ובגידה

היום המכריע הגיע לאחר חודשים מספר. ביוני 1942 התבקשו החיילים לחצות אל עבר השטח הגרמני, ובסיוע צנחנים מצבא צרפת החופשית לחבל בשדות התעופה של דרנה ומארטובה (בשטח לוב של ימינו). השיירה

בקורותיה של מלחמת העולם השנייה שזור סיפור מרתק של אומץ, תעוזה ומסירות של חייל יהודי מארץ ישראל ששמו אריה שייניק (לימים שי), או בשמו הבדוי, אדולף שוברט. סיפורו האישי מעיד על התגייסותם של החיילים העבריים מארץ ישראל לעזרת הבריטים ועל לחימתם העקשנית כנגד הכוחות האיטלקיים והגרמניים בצפון אפריקה בשנים 1943-1940. החיילים העבריים חשו לעזרת הקהילות היהודיות שחיו תחת הכיבוש האיטלקי-גרמני בלוב ובתוניסיה. שחרור היהודים בארצות אלו, הצלתם מעול הכיבוש הנאצי ושיקום הקהילות לאחר השחרור עמדו לנגד עיניהם וליוו אותם במהלך השירות המפרך.

שייניק בגניגה, שוברט במדבר

אריה (אדולף) שייניק נולד בשנת 1922 בשיינברג שבגרמניה. עם עליית הטרור לשלטון הצטרף אריה לתנועת הנוער "מכבי הצעיר". ב-1938, לאחר שסיים את מחנה ההכנה לעלייה של התנועה בברלין, עלה ארצה לבדו במסגרת "עליית הנוער" והגיע לקיבוץ גניגה. בדצמבר 1940, בהיותו בן 18, התגייס לצבא הבריטי והצטרף ליחידת החפרים. בסיום הטירונות ביקש לעבור ל"קומנדו הים התיכון 51", יחידת לוחמה חדשה שהורכבה ממתנדבים. בתום האימונים המפרכים במצרים נשלח שייניק לזירת הקרבות מול המערך האיטלקי בחזית אריתריאה ואתיופיה, ובתום המערכה שם, בעקבות פירוק היחידה, החליט לעבור ל"קומנדו הסקוטי 11", שחייליו שירתו במדבר המערבי. בראשית חורף 1942 אסף מפקד הגדוד את חייליו ובירר מי מביניהם דובר גרמנית ברמת שפת אם. החיילים שהשיבו בחיוב התכנסו יחדיו בחדר, שאלו נכנס קפטן הרברט בק (Buck) והחל לדבר בגרמנית. לחיילים המשתאים,

